

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto 2024 Toimeenpanon tuki

Opetushallitus
Ammatillinen koulutus

Agenda

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto 2024

- YTO-opinnot
- Osaamisen tunnistaminen

20.12.2023 OPH-4417-2023

Voimassaoloaika toistaiseksi 1.8.2024 alkaen

Säännökset, joihin toimivalta määräyksen antamiseen perustuu:

L 531 / 2017 § 15 mom

Kumooa määräyksen nro OPH-5085-2021

Muuttaa määräystä nro -

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto 2024

- Sote pt 2024, 1.8.2024 astuu voimaan
 - Määräys 20.12.2023
 - Toimeenpanotuet 12/2023-1/2024

<https://urly.fi/3oSa>

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto

Opetushallitus on päättänyt sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon perusteista liitteen mukaisesti.

Ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestäjän tulee noudattaa määräystä 1.8.2024 alkaen. Ennen 1.8.2024 tutkinnon suorittamisen aloittaneella opiskelijalla on oikeus suorittaa tutkinto sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon perusteiden (17.12.2021, OPH-5085-2021) mukaisesti 31.7.2028 saakka.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 62 §:n mukaisesti koulutuksen järjestäjä päättää tutkintokoulutuksen sisällöstä ja toteuttamisesta tutkinnon perusteiden mukaisesti.

Lisätietoja määräyksestä ja siitä, mistä se on saatavissa, saa Opetushallituksen ammatillisen koulutuksen yksiköstä tai ruotsinkielisen toiminnan yksiköstä.

Pääjohtaja Minna Kelhä

Opetusneuvos Dinah Arifulla

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Opetushallituksen asianhallintajärjestelmässä.

Sosiaali- ja terveystieteen perustutkinto

Ammatilliset tutkinnon osat 145 osp

Yhteiset tutkinnon osat 35 osp

Asiakkaan kohtaaminen ja ohjaaminen (AKO) 20 osp

Hyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistäminen (HYTO) 25 osp

Osaamisalaopinnot 7 kpl

Lääkehoito lähihoitajan vastuualueella (LÄÄKE) 10 osp

Valinnaiset tutkinnon osat

Yhteiset tutkinnon osat

- Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen
- Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen
- Yhteiskunta- ja työelämäosaaminen

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaamisen hankkiminen ja osaamisen osoittaminen erotetaan toisistaan
- Lain mukaan osaaminen tulee osoittaa ensisijaisesti työpaikan työympäristössä
 - Vain tarvittaessa osaamisen osoittaminen muilla tavoin (esim. ytöt) -> monipuolisten menetelmien käyttäminen
 - On suositeltavaa, että ainakin osa tutkinnon osan osaamisesta voitaisiin osoittaa työelämässä

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Arvioinnin näkökulmat:
- Omatoimisuus ja itseohjautuvuus
- Vuorovaikutustaidot ja yhteistyötaidot
- Tietoperusta ja tiedon hyödyntäminen
- Ongelmanratkaisutaidot
- Itsearviointi

Koulutuksen järjestäjä vastaa

Laki ammatillisesta koulutuksesta (531/2017; 39§, 44§, 48§, 49§, 62§, 63§)

- Opiskelijaksi ottamisen valintaperusteista sekä pääsy- ja valintakokeista
 - Tieto terveydentilavaatimuksista
- Opintojen henkilökohtaistamisesta
 - Yksilöllinen osaamisen tunnistaminen, tunnustaminen, hankkiminen, kehittyminen ja osoittaminen sekä ohjaus- ja tukitoimet
- Osaamisen hankkimisen suunnittelu
- Koulutuksen sisällöstä ja toteuttamisesta
- Opiskeluvalmiuksia tukevista opinnoista

**Osaamisen
tunnistaminen ja
tunnustaminen, OSTU**

OSTU

- Koulutuksen järjestäjän tehtävä
 - Pääallekkäinen tarpeeton koulutus vältetään
 - Voi nopeuttaa tutkinnon suorittamista
- Koulutuksen henkilökohtaistaminen
 - Puuttuvan osaamisen hankkiminen
- Tunnistaminen: opiskelijan aiemmin hankkima osaaminen selvitetään
 - Todistukset, osaamiskartoitukset, haastattelut yms.

Osaamisen tunnustaminen

- Opiskelijan jo osoittamaa osaamista, joka vastaa suoritettavassa tutkinnossa edellytettyä osaamista tai ammattitaitoa, voidaan tunnustaa suoraan suoritettavaan tutkintoon (sisällyttäminen).
- Muutoin arvioidaan osaamisen vastaavuutta ja ajantasaisuutta
 - Koulutuksen järjestäjä päättää osaamisen vastaavuudesta ja ajantasaisuuden varmistamisen menettelytavoista
- Dokumentoitu tunnustamispäätös
 - kirjataan opiskelijan henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan ja arkistoidaan
- Mikäli tunnustamispäätöstä ei voida tehdä
 - voidaan ohjata soveltuvien tutkinnon osien näyttöön tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden osalta muuhun osaamisen arviointiin

Osaamisen tunnustamisen periaatteet

- osaaminen tunnustetaan ja tunnustetaan tutkintokoulutuksen alussa
- aiemmin hankitusta osaamisesta on toimivaltaisen viranomaisen antama todistus, jossa on tiedot opiskelijan osaamisen arvioinnista
- osaamisen tunnustaminen tehdään aina suoritettavaan tutkintoon, sen muodostumisen ja tutkinnon osien laajuuksien mukaisesti
- aiemmin hankitun osaamisen vastaavuutta tai ajantasaisuutta arvioivat koulutuksen järjestäjän nimeämät arvioijat ammatillisissa tutkinnon osissa tai arvioija yhteisten tutkinnon osien osa-alueissa. Apuna voidaan käyttää opiskelijan esittämiä asiakirjoja ja selvityksiä.
- koulutuksen järjestäjä on velvollinen tekemään osaamisen tunnustamisen opiskelijan henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa kirjattuihin pakollisiin tutkinnon osiin, kun osaaminen voidaan sisällyttää osaksi suoritettavaa tutkintoa
- tunnustettua arvosanaa on opiskelijan mahdollisuus korottaa. Uusi arviointi tehdään voimassa olevien tutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimusten tai osaamistavoitteiden ja arviointikriteerien mukaisesti
- tunnustaminen voi kattaa koko tutkinnon osan tai pelkästään osan tutkinnon osasta. Jälkimmäisessä vaihtoehdossa koulutuksen järjestäjä ohjaa opiskelijan puuttuvan osaamisen hankkimiseen ja osaamisen osoittamiseen siltä osin, mitä osaamista ei ole aiemmin arvioitu ja todennettu

<https://urly.fi/3p5W>

Miten toimitaan, jos opiskelija aloittaa tutkinnon suorittamisen keväällä 2024 ja uudet tutkinnon perusteet tulevat voimaan 1.8.2024 ja

- opiskelija haluaa siirtyä uusiin tutkinnon perusteisiin
 - Jos opiskelija haluaa siirtyä suorittamaan tutkintoa uuden perusteen mukaan, aiemmin hankittu osaaminen tulee tunnustaa. Tällöin tehdään sisältövertailu.
 - Tutkinnon muodostumisen kohtaa: Tutkinnon osa toisesta ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta, ei voida käyttää tässä tapauksessa ellei kyse ole aiemmin suoritettu valinnainen tutkinnon osa, joka olisi ”poistettu” uudesta perusteesta.

Miten toimitaan, jos opiskelija aloittaa tutkinnon suorittamisen keväällä 2024 ja uudet tutkinnon perusteet tulevat voimaan 1.8.2024 ja

- opiskelija haluaa suorittaa yhden tutkinnon osan uusien tutkinnon perusteiden mukaisesti
 - Siirtymääjan perusteilla opiskeleva opiskelija voi valita uudesta perusteesta valinnaisen tutkinnon osan kohtaan "tutkinnon osa toisesta..." kunhan se ei ole samaa osaamista, jota hän on jo suorittanut.
- opiskelija ei halua siirtyä uusiin tutkinnon perusteisiin
 - Opiskelijalla on oikeus suorittaa tutkinto siirtymääjalla olevien perusteiden mukaisesti siirtymääjan puitteissa.

Kiitos !

Opetusneuvos

Dinah Arifulla

ammatillinenkoulutus@oph.fi

